

XVIII Podgórskie Dni Otwartych Drzwi

27 – 29 września 2019

Podgórskie Dni Otwartych Drzwi w tej edycji osiągnęły pełnoletniość. Wyrósł na naszych oczach i dzięki naszej znakomitej z Państwem współpracy – dojrzały. Podczas tych osiemnastu wspólnych lat splatały się w nich wątki, historie, losy, opowieści. Łączyliśmy je w tematy, skojarzenia, aż powstała wielobarwna, piękna wzorzysta tkanina o wyjątkowym, niepowtarzalnym podgórskim splocie. I proszę! Tematem tegorocznej Edycji Europejskich Dni Dziedzictwa, których nasze święto jest częścią, jest wspomniany, polski splot. Dla nas jest on i polski i podgórski, dlatego też w kanwę już powstałej materii wpleciemy tegoroczne, opowieści, w których znajdą się ściegi spacerów, i supełki miejsc. To nasze podgórskie splatanie zaczniemy już w piątek 27 września podczas inauguracji w dawnym budynku Podgórskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. W sobotę 28 września, nasze opowieści tradycyjnie tkać będziemy z historii odwiedzanych miejsc, a w niedzielę 29 września, doszyjemy koronkę spacerów. Splatajmy więc, bo ta nasza podgórska tkanina ma być dziedziczna – piękna, cenna i trwała.

Stowarzyszenie PODGORZE.PL

UDZIAŁ WE WSZYSTKICH WYDARZENIACH JEST BEZPŁATNY

PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA - INAUGURACJA

godz. 18.00

ul.Rejtana 6 - dawna sala Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”

Tym razem naszym piątkowym bohaterem będą podgórscy sportowcy świętującego w tym roku stulecie istnienia Klubu Sportowego Korona. Czym był ruch sokoli w Galicji i jako była rola podgórskiego Sokoła w kulturalno-społecznym krajobrazie Podgórza opowie dr inż. arch. Robert Gawęł

O stuleciu KS Korony i najwybitniejszej gimnastycznej klubu Helenie Rakoczy opowie prezes klubu Mirosław Kolarczyk.

Nie zabraknie także pokazów gimnastycznych, w których utytułowani sportowcy z sekcji gimnastycznej KS Korona pokażą splot talentu, kunsztu i pracy!

Zapraszamy do wspólnego świętowania.

SOBOTA, 28 WRZEŚNIA - MIEJSCA

Lokomotywnia Płaszów WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

godz. 9.00 i 11.00 (grupy po 40 osób)

Zbiórka: przed wejściem głównym na dworzec Kraków-Płaszów od strony miasta

W latach 1908 - 1909, w odpowiedzi na wzrost zadań przewozowych na kolejach Galicji Zachodniej, na terenie przylegającym od południowego - wschodu do stacji Podgórze Płaszów wybudowano jeden z największych w regionie zespołów parowozowni i warsztatów naprawy taboru. Składały się na nie dwie hale wachlarzowe z obrotnicami, hala prostokątna, dwie wieże wodne, stacje pomp, zasieki węglowe i inne obiekty. W zasadniczym zrębie zespół ów zachował się do dnia dzisiejszego stanowiąc unikatowy dziś przykład ewolucji kolejowej myśli technicznej. Zwiedzanie pozwoli bliżej zapoznać się z jego historią oraz specyfiką pracy.

Oprowadza: Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie

Krakusa 11

ul. Krakusa 11, www.krakusa11.pl

godz. 9.00-12.00

Historia budynku Krakusa 11 rozpoczęła się w latach 20. XX wieku. Budynek zaprojektowany przez Ignacego Tislowitza – architekta żydowskiego pochodzenia, w swoich murach mieścił m.in. dawną fabrykę Czekolady „Optima”, żydowskie warsztaty rzemieślnicze, salę koncertową. Jest to miejsce związane z Zagładą Żydów krakowskich, leżące na terenie getta. W drugiej połowie XX wieku w budynku funkcjonowały Krakowskie Zakłady Wyrobów Papierowych. Obecnie w zrewitalizowanych przestrzeniach znajdują się innowacyjne firmy związane z branżą IT tj. Estimote, Dronn.com, VoicePIN.com, Semihalf, ucreate, Eventory, Easy Resource. Na Krakusa 11 przywita Państwa meksykańskim poczęstunkiem restauracja Manzana, w której można będzie obejrzeć prezentację związaną z historią tego miejsca.

Apteka pod Orłem - Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

Plac Bohaterów Getta 18, www.muzeumkrakowa.pl

godz. 9.00 – 16.30 (50 osób)

Dawna apteka Tadeusza Pankiewicza, miejsce spotkań, konspiracji i schronienia dla mieszkańców getta. Personel apteki był w latach 1941–1943 świadkiem dokonywanego przez okupanta aktu niszczenia wielowiekowej historii krakowskich Żydów. Zasługą Pankiewicza i jego współpracownic jest to, że nie pozostawali obojętni na ludzkie cierpienie, udzielali pomocy potrzebującym, a po wojnie świadczyli o tragicznych wydarzeniach, które rozegrały się w krakowskim getcie.

Dom Prowincjalny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi

ul. Parkowa 11B WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

godz. 10.00 (grupa 40 osób)

Poznamy historię zgromadzenia działającego od końca XIX wieku i założonego 1959 roku domu zakonnego, zobaczymy m.in. kaplicę z relikwiami założyciela i witrażami z podgórskiego zakładu Paczków. Posłuchamy opowieści o założycielu św. Arcybiskupie Zygmuncie Szczęsnym Felińskim, tajemnicy uzdrowienia i zakonnej codzienności.

Zajezdnia tramwajowa Podgórze WYMAGANE WEJŚCIÓWKI NOWE MIEJSCE

ul. Jana Brożka 3

godz. 10.00 (grupa 30 osób)

Zbiórka: przed biurowcem MPK przy ul. Jana Brożka

Podgórska zajezdnia tramwajowa została oddana do użytku w 1938 roku. Od tego czasu była wielokrotnie rozbudowywana i modernizowana, wraz ze wzrostem ilości i wprowadzaniem nowych rodzajów taboru. Obecnie stacjonuje w niej 185 wagonów 11 typów, które przechodzą tu codzienne przeglądy, są myte i remontowane. Podczas spaceru z Kierownikiem Stacji Obsługi Tramwajów Podgórze, p. Franciszkiem Osuchem będzie można zobaczyć to miejsce od kuchni i zapoznać się z jego wyposażeniem i historią.

Elektrownia Wodna i Stopień Wodny „Dąbie” WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Ofiar Dąbia (wejście od strony Krakowa)

godz. 10.00, 11.00, 12.30 (grupy po 20 osób)

Jaz, zapora, śluza to hasła klucze encyklopedii wodnej inżynierii, które otworzą przed nami tajniki energii, którą kryje w sobie wodna masa wiślanej toni. Co znaczą i czym się między sobą różnią, jak działają i z czego „robi się” tu prąd? Co to jest elektrownia wodna i po co się ją buduje? Zapraszamy do poznania tajemnic Stopnia Wodnego i Elektrowni Wodnej „Dąbie”.

Pracownia Pozłotnicza „Ossolin Art”

ul. Józefińska 15

godz. 10.30

To miejsce, o którym śmiało można powiedzieć „kultowe”. Słynna pracownia pozłotnicza „Ossolin art.” Jej właściciel w niezrównany sposób opowiada o swoim rzemiośle, zabierając nas w świat fruujących płatków złota. Tu naprawia się anielskie skrzydła i leczy stare skaleczone czasem ramy. Troska i maestria, pasja, wieloletnie doświadczenie i niepowtarzalna atmosfera tego miejsca stworzyły jedną z najlepszych podgórskich pracowni rzemieślniczych. Kto nie był niech zaraz naprawia ten błąd!

Pokaz prowadzi: Konrad Ossoliński

Samorządowe Przedszkole nr 92 WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Krzemionki 33

godz. 11.00 (grupa 30 osób)

Historia i teraźniejszość budynku, który powstał w latach 1937-1939 wg proj. Medarda Stadnickiego z przeznaczeniem na półkolonie. Został wybudowany w ramach działalności Towarzystwa Opieki nad Dziećmi Pracowników Tramwajowych im. Janiny Polaczek-Korneckiej. Opowieść wzbogacą wspomnienia pani Barbary Zagórskiej, która była na półkoloniach w 1946 roku. Spotkanie poprowadzą: Barbara Ostafin – kuratorka wystawy "Tadeusz Polaczek – Kornecki (1885-1942). Życie działaniem pisane" (Muzeum Inżynierii Miejskiej, 2016 r.) i Renata Rak – wicedyrektor Samorządowego Przedszkola Nr 92 Filia.

Limanowskiego 47

godz. 10.00

Rówieśnik miasta Podgórze, a być może nawet o kilka lat starszy, świadek wielu historii, intrygujący tym bardziej, że od wielu lat znajduje się w opłakanym stanie. Ten pochodzący z końca XVIII wieku (ok 1780-1784 r.) dawny zajazd, przebudowany ok. 1880 roku może pochwalić się wyjątkowym, rzadko spotykanym "dachem łamanym polskim". Po pożarze w 2007 r. popada w ruinę. Obecnie podjęto czynności zmierzające do jego odbudowy. O budynku, jego historii i walorach zabytkowych, a także planach na przyszłość opowie mec. Marcin Trzeciak.

Centrum Szkla i Ceramiki, Sieć Badawcza ŁUKASIEWICZ - Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych **WYMAGANE WEJŚCIÓWKI**

ul. Lipowa 3 (wejście przez Galerię Lipowa 3), www.lipowa3.pl

10.30 – pokaz ręcznego formowania szkła połączony ze zwiedzaniem wystawy „Szkło w Krakowie. Przemysł i sztuka. 1931-1998” (ok. 1h) (20 osób)

12.30 – „Tajemnice krakowskiej huty” – gra terenowa dla dzieci na wystawie „Szkło w Krakowie. Przemysł i sztuka. 1931-1998”, połączona z pokazem ręcznego formowania szkła (ok. 1h) (15 dzieci)

To jedyne miejsce w Krakowie, gdzie na żywo można zobaczyć pracę hutników i samemu spróbować swoich sił w tym trudnym zawodzie.

Kościółek św. Benedykta

ul. Stawarza, www.jozef.diecezja.pl

godz. 10.00 – 13.00, oprowadzanie 11.00, 12.00

Zwiedzanie kościółka, którego początki – wg najnowszych badań archeologicznych - sięgają pocz. XI wieku.

Oprowadza: Roman Tekieli

IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki

ul. Krzemionki 11, www.iv-lo.krakow.pl

godz. 10.30 – 12.00

Od 127 lat w centrum starego Podgórze znajduje się jedna z najstarszych, krakowskich szkół. W tym czasie zmieniło się praktycznie wszystko wokół niej (szkoła zmieniała swoją siedzibę). Zmieniała się również sama szkoła, jednak niezależnie od czasu i okoliczności w jej murach pracowali i pracują znakomici nauczyciele, kreując markę szkoły i otwierając możliwości przed jej absolwentami.

Historia szkoły zaczyna się jako Cesarsko-Królewskie gimnazjum klasyczne, będąc ważnym miejscem kształcenia Polaków w autonomicznej Galicji. Po połączeniu Podgórze i Krakowa, zachowując swój podgórski charakter, szkoła dołączyła do najlepszych krakowskich placówek i pozostała wśród nich przez okres II Rzeczypospolitej, smutne lata PRL-u i czasu Niepodległości do dziś.

Zapraszamy do poznania bliżej historii szkoły, zwiedzenia budynku, spotkania z uczniami i pracownikami.

Dobra palarnia kawy NOWE MIEJSCE WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Malborską 94/2

godz. 11.00 i 15.00 (grupy po 8 osób)

Zapraszamy na filiżankę dobrej kawy.

Oprowadzanie po rzemieślniczej palarni, omówienie procesu palenia, prezentacja działania pieca oraz pokaz wypalania partii kawy, którą uczestnicy będą mogli zabrać ze sobą do domu.

Po procesie palenia rozmowa o jakość kawy, przeprowadzenie kontroli jakości, wspólne pakowanie kawy, a to wszystko w niepowtarzalnym aromacie i przy filiżance kawy.

Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Matejki

al. Dembowskiego 12, www.sp29.szkolnastrona.pl

godz. 11.00

Dawna Szkoła Podstawowa nr 23 im. Henryka Sienkiewicza i Gimnazjum nr 34 zapraszają na wystawę dokumentów, związanych z historią szkolnictwa w Podgórzu. Tym razem otwieramy dla Państwa budynek przy alei Dembowskiego 12, który w tym roku obchodzi 60-te urodziny. Będzie można zobaczyć arkusze ocen uczniów z XIX wieku, księgę wizytacyjną z początku ubiegłego wieku z ręcznie wykonanymi ilustracjami, kroniki oraz inne archiwalne dokumenty szkoły.

Oprowadza: Anna Kurek

Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. B. Rutkowskiego

ul. Józefińska 10, www.sm1krakow.eu

godz. 11.00, 11.30, 12.00, 12.30 (30 min) - zwiedzanie szkoły, zbiorka w holu

godz. 11.00 (1 h) - koncert Orkiestry Szkolnej

godz. 12.00 (1 h) - próba otwarta zespołów Jazzowych

godz. 11.00-13.00 - możliwość udziału w lekcjach otwartych

Budynek z poł. XIX wieku, przez większość czasu był siedzibą różnych szkół, ale też urzędów. W 2014 roku powstało nowe skrzydło, gdzie mieści się nowoczesna sala koncertowa.

Wille w okolicy Placu Lasoty

godz. 11.00

zbiórka na Placu Lasoty (przed pomnikiem Edwarda Dembowskiego)

Pod koniec XIX w. Plac Lasoty stał się miejscem realizacji znakomych projektów architektonicznych, tworzonych często dla wybitnych i majątnych podgórzan. Poznamy twórców i mieszkańców dawnego Placu Lasoty.

Przyjrzymy się bardzo różnorodnej architekturze, powstającej na przestrzeni kilku dziesięcioleci, tworzącej ten urokliwy zakątek Podgórze.

Oprowadza: Agnieszka Dziok-Kittner

Skład Solny, Centrum Sztuki Współczesnej Wiewiórka

ul. Na Zjeździe 8

godz. 11.00

Oprowadzanie po dawnym Składzie Solnym i wystawie obiektów powstałych w ramach Strajku Klimatycznego.

CSW Wiewiórka współtworzy twórczy klaster zlokalizowany w XVIII-wiecznym Składzie Solnym w Krakowie. To miejsce, które będąc bazą dla krakowskich artystów, organizacji działających w polu sztuk wizualnych i edukacji jest również artystycznym zapleczem dla aktywistów i oddolnych inicjatyw. Jest to nowe miejsce w Krakowie, w którym rodzą się pomysły, dla których CSW Wiewiórka jest wsparciem i zapleczem.

Bulwar Podolski (na wysokości ul. Nadwiślańskiej)

Otwarcie Pływającego Centrum Kultury Wiewiórka. PCK Wiewiórka będzie przez okres jesienny mobilną przestrzenią wystawienniczą dla artystów podejmujących w swej działalności temat rzeki, wody lub krajobrazu. Galeria będzie mieściła się na galarze wiślanym zaadaptowanym na przestrzeń ekspozycyjną. W pływającej galerii zostaną zaprezentowane Krakowianom prace artystów i kuratorów z polski i zagranicy podejmujących tematy związane z ekologią.

Skład Solny, Fundacja Otwarty Plan

ul. Na Zjeździe 8

godz. 12.00

Co łączy Podgórze, rowery i sól?

Otwarty Plan zacumował w murach starego Składu Solnego. Opowiemy o dobroczynnym wpływie roweru na nasze codzienne życie. Zapraszamy na

warsztat samodzielnej naprawy dętki. Pomożemy w wyznaczeniu najwygodniejszej trasy rowerowej do pracy i szkoły, której punktem startu lub mety będzie oczywiście Podgórze.

Kamienica Kalwaryjska 3, Centrum Języków Śródziemnomorskich Sensapolis

ul. Kalwaryjska 3

godz. 11.00 i 12.00

Budynek powstał na przełomie XIX i XX wieku. Pierwszym jej właścicielem był Jakób Piekło (pisownia oryginalna), pradziadek obecnego właściciela. Nazwa ulicy parokrotnie ulegała zmianie - w latach 1950. była to Pstrowskiego 3. Początkowo kamienica pełniła funkcję mieszkalną, w późniejszym okresie również handlową. Niesymetryczna, czteroosiowa fasada z wejściem o zabytkowej stolarce, spiralna klatka schodowa, widok na wieżę kościoła św. Józefa to tylko zapowiedź niespodzianek, które kryje ten niezwykle budynek wpisany w 1991 r. do rejestru zabytków. Obecnie mieści się w niej m.in. Centrum Języków Śródziemnomorskich Sensapolis.

Maggie Piu Gallery **NOWE MIEJSCE**

ul. Piwna 24, www.maggiepiu.com

godz. 11.00 – 18.00

Zaprezentujemy dwie połączone wystawy - symboliczne kończące lato i otwierające sezon jesienny „Wernisaż malarstwa Maggie PIU: Pożegnanie Lata – Raj Utracony”. Wystawa dotycząca zakończenia lata prezentować będzie obrazy o tematyce FASHION. W drugiej części zaprezentujemy wystawę obrazów z serii pod tytułem „RAJ UTRACONY”. Zapraszamy na kawę, rozmowy o sztuce, pięknie, a także skorzystania z ofert specjalnych na artykuły inspirowane malarstwem Maggie Piu. Na Gości galerii czekać będą niespodzianki.

Fort nr 50a "Lasówka" **NOWE MIEJSCE**

zbiórka przy baraku naprzeciw domu przy ul. Golikówka 51

godz. 11.00 (ok 2h)

Fort wzniesiony dla obrony twierdzy przed atakiem prowadzonym od wschodu, dnem doliny Wisły. Jego projektantem był porucznik Emil Gołogórski, późniejszy generał Wojska Polskiego. Zastosował on szereg rozwiązań odmiennych od stosowanych w pozostałych krakowskich fortach tego typu. Oprowadza: Piotr Leonowicz

Szachy drewniane

ul. Benedykta 3, www.mojeszachy.pl

godz. 12.00 i 15.00

Jest w Podgórzu miejsce, w którym w tajemniczy sposób z drewnianych klocek drewna wyrastają pionymi królowe, królowie i wieże – dowolnych rozmiarów. Artysta potrafi wyczarować dowolne figury szachowe z dowolnego drewna w dowolnym kolorze, charakterze, wielkości. Wykonywane ręcznie w pojedynczych egzemplarzach, na zamówienie, na życzenie, na prezent, na kaprys, z miłości do szachów i rzeźby rozjeżdżają się w świat. Twórcą tego szachowego świata jest artysta rzeźbiarz Łukasz Wiciarz. Największa plansza do gry, która tu powstała miała rozmiar 80 cm. Zapraszamy na opowieści o pasji rzeźbienia jednej z najszlachetniejszych królewskich gier.

Zaprasza: Łukasz Wiciarz

Pracownia Rękodzieła Artystycznego FOLK ART **NOWE**

MIEJSCE WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Zdunów 2

godz. 13.00 (grupa 20 osób)

W tej pracowni powstają przepiękne lalki - ambasadorki różnych regionów Polski. Misternie szyte stroje zachwyciły nawet brytyjską królową Elżbietę II – jedna z lalek stała się jej własnością. Lalki znajdują się w kolekcjach europejskich muzeów, zachwyciły na konkursach, a pracownia współpracowała nawet z producentem lalek Barbie. Lalki z pracowni Folk-Art zachwycają każdego kto kiedykolwiek je zobaczył i wszyscy doceniają kunszt ich wykonania, dbałość o szczegóły i zgodność z kanonem ludowego stroju. Pracownia działa od 35 lat, najpierw we współpracy z Cepelią, a od 1987 r., potem jako samodzielna Pracownia Rękodzieła Artystycznego FOLK ART. Pracownia wkrótce zakończy swoją działalność, to wyjątkowa, jedyna szansa, żeby zobaczyć wyjątkowe lalki, posłuchać, jak powstają, zobaczyć pracownię i spotkać twórców tego wyjątkowego miejsca.

Zapraszają Bogusława i Franciszek Klimkowie

Budynek dawnej fabryki „Kryształ”

ul. Lwowska 30

godz. 14.00

Kryształ to strefa czekolady. Tym razem ze względu na remont nie zajrzemy nawet na podwórze, ale przed budynkiem poznamy historię najstarszej podgórskiej firmy cukierniczej. Tu rządziły cukierki i czekoladki. Tego cukierniczego imperium strzegł tajemniczy soból z kryształem w łapkach. Wszystko działało się nie tak dawno, nie tak daleko, choć nieco pod ziemią. Pozostała tylko intrygująca nazwa – „Kryształ”, budynek i burzliwa historia. O wszystkim opowie Anna Konieczkowska

Kościół św. Józefa, „Golgota Podgórska” – „ogród rzeźb”

ul. Zamoyskiego 2, www.jozef.diecezja.pl

godz. 14.00

Otwarta w ubiegłym roku plenerowa galeria 30 rzeźb prof. Wincentego Kućmy o tematyce religijnej i patriotycznej. Oprowadza prof. Wincenty Kućma i ks. Proboszcz Antoni Bednarz

Dawna Lodownia Miejska, Zespół Szkół Gastronomicznych nr 2 im. prof. Odon Bujwida

ul. Zamojskiego 6, www.zsgnr2-krakow.pl

godz. 14.00 i 15.00

Miejsce to - jak żadne - budzi wyobraźnię zwiedzających. Nic dziwnego – te dwa długie korytarze wykute w litej skale Krzemionek, lód z Wisły, temperatura bliska zero stopni Celsjusza, kupcy sprzed wieku... Towarzysząca temu historia najstarszej Szkoły Gastronomicznej w Krakowie i jej zarejestrowany produkt lokalny – „ciasteczka wyśmienite” i dowcipna interpretacja pewnej łacińskiej sentencji...

Oprowadza: Marta Gdańska

Fort 51 1/2 Swoszowice, Muzeum Spraw Wojskowych WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Sawiczewskich 46, www.mswojsk.com

godz. 14.00, 15.00 (grupy po 20 osób)

Fort Swoszowice powstał w ramach rozbudowy zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Krakowa. W chwili wybuchu I wojny światowej został doprowadzony do stanu gotowości bojowej. W 1914 roku w skład załogi wchodziło 3 oficerów oraz 127 szeregowych i podoficerów. Od maja 2013 roku najemcą fortu jest fundacja “Gloria Fortibus”, która utworzyła Muzeum Spraw Wojskowych. Dojście do fortu wzdłuż ulicy Sawiczewskich.

**Lokomotywnia Prokocim Bieżanów WYMAGANE WEJŚCIÓWKI
NOWE MIEJSCE**

godz. 15.00 (grupa 30 osób)

zbiórka: parking przed budynkiem stacji Kraków Bieżanów, prosimy o zabranie kamizelek odblaskowych

Goście będą mieli okazję zapoznać się z historią dawnej elektrowozowni pozaklasowej Kraków Prokocim, a obecnie siedzibą i zapleczem taborowym Zakładu Południowego spółki PKP Intercity S.A.

Oprócz spaceru po terenie zakładu, przewidywane są atrakcje takie jak m.in. możliwość zapoznania się z tajnikami zawodu maszynisty oraz stanowiskiem jego pracy jakim jest kabina lokomotywy.

"Polski Splot" poznamy podczas krótkiego wykładu o historii lokomotyw serii EU06 oraz ich siostr EU07, będących splotem Angielskiej myśli technicznej z Polskim wykonaniem i adaptacją, dla potrzeb PKP.

Podczas zwiedzania terenu zakładu, prezentowane będą archiwalne zdjęcia, na których uwieczniony został tabor nie stacjonujący już na terenie zakładu, tym samym przedstawiając kolejne sploty Polskiej kolei z zagranicznymi biurami konstrukcji taboru kolejowego.

Oprowadza: Maciej Iwaniec

Szpital Psychiatryczny im. dr. Józefa Babińskiego w Kobierzynie

ul. Babińskiego 29, www.babinski.pl

godz. 15.00

Zbiórka obok budynku teatru, przy głównym rondzie szpitala.

Zapraszamy do obejrzenia niezwykle, zabytkowego szpitalnego zespołu architektoniczno-parkowego w Kobierzynie. Powstał on w oparciu o koncepcję samowystarczalnego miasta-ogrodu i należał do najpiękniejszych i najnowocześniejszych w Europie. Pracowali tu najwybitniejsi krakowscy psychiatry, m.in. Władysław Stryjeński i Antoni Kępiński. W programie, oprócz spaceru, zwiedzanie niektórych budynków: w którym odbędzie się projekcja archiwalnych zdjęć z początków historii szpitala, szpitalnej kaplicy, willi dyrektorów i budynków gospodarczych (m.in. kotłowni, gdzie znajduje się najstarszy na terenie Krakowa, zabytkowy kocioł centralnego ogrzewania).

Oprowadzają: Maciej Bóbr – historyk sztuki i Damian Leszczyński – lekarz psychiatra.

Wystawa „Uważaj na głowę” WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

teren Szpitala Psychiatrycznego im. Babińskiego w Kobierzynie, ul.

Babińskiego 29, www.facebook.com/uwazajnaglowe

godz. 12.00, 13.00, 14.00 (grupy po 15 osób)

Wystawa w budynku Centrum Terapii kobierzyńskiego szpitala jest szczególna. W sugestywny sposób pokazuje doświadczenie choroby psychicznej, procesu leczenia i zdrowienia z perspektywy pacjenta. Zwiedzając wystawę, można dosłownie poczuć to, co przeżywa pacjent. Po wystawie oprowadzają wolontariusze, wśród których większość doświadczyła kryzysu psychicznego.

Centrum Kultury Podgórze

ul. Sokolska 13, www.ckpodgorza.pl

godz. 14.00

Oprowadzanie po Centrum Kultury z niespodziankami i podróż do lat 50-tych, gdy w budynku mieściła się szkoła. Do zobaczenia m.in. dawne mieszkanie tercjana, sala widowiskowa, sala taneczna, piwnice.

Oprowadza: Iwona Wernikowska

Muzeum Podgórze, oddział Muzeum Krakowa WYMAGANE

WEJŚCIÓWKI

ul. Limanowskiego 51, www.muzeumkrakowa.pl

godz. 15.00 (grupa 25 osób)

Patchwork, dzianina czy makatka?

Kto spletał historie Podgórze w niepowtarzalny wzór zdarzeń i losów? Inżynier, który stał się balneologiem, nauczyciel, który stworzył niezwykły ogród, pisarka, która stała się wizjonerką? A może pies, który na zawsze pozostawił swój ślad w pewnym tajemniczym podgórskim kościółku? A może białe złoto, którego strzegła szubienica, a może jednak pewien Książę, który na zawsze połączył losy Podgórze i Krakowa? Czym rządził przypadek, a czym chłodna kalkulacja? Tajemnice podgórskiej materii rozwikłamy podczas kuratorskiego oprowadzania po wystawie stałej. Spojrzymy na historię Podgórze inaczej – jak na patchwork, dzianinę, a może makatkę...

Prowadzenie: Melania Tutak

Dawna Emalia Oskara Schindlera – Oddział Muzeum Historycznego

Miasta Krakowa WYMAGANE WEJŚCIÓWKI

ul. Lipowa 4, www.muzeumkrakow.pl

godz. 15.30 (grupa 25 osób)

Zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej – „Kraków - czas okupacji 1939-1940”.

APTEKA Janicki Gallery „Wschód – Zachód – Nieskończoność” A. Janicki

NOWE MIEJSCE

ul. Józefińska 43, aptekagallery.com, www.teatrkto.pl,

godz. 18.00

W programie:

- oprowadzanie kuratorskie po wystawie A. Janickiego (fragment ekspozycji, która będzie prezentowana w Treasure Gallery w Tokio od 30.11.2019 z okazji 100-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Japonią),
- przedstawienie środowiska twórców związanych z Galerią i! i Galerią APTEKA.

Ponadto zostaną zaprezentowane projekty realizowane przez PerForm A. Janickiego wraz z grupą artystów i projektantów skupionych wokół Galerii APTEKA i Galerii i!:

- a. rewitalizacja dawnego kina Wrzos. Etap budowy. Prezentacja programu działania obiektu w tym planowanego programu wystawienniczego „Od performance przez videoart po kino plenerowe” (prezentacja multimedialna),
- b. pokaz cyklu projekcji wielkoformatowych i mappingów na teatrze Słowackiego i na terenie Składu Solnego, c. prezentacja projektu „Tatarska

jurta”, d. projekt nowo otwartego Centrum Multimedialnego na Wawelu oraz e. projekt koncepcyjny na Expo w Dubaju 2020.

NIEDZIELA, 29 WRZEŚNIA – SPACERY

Ludwinów

godz. 9.30 (ok. 1,5h)

Zbiórka: przystanek autobusowy "Ludwinów" w kierunku ronda Matecznego

Ludwinów to dawna wieś, po której cały czas zachował się zespół kilku uliczek ze starą zabudową. Niestety, los tych zabudowań jest niepewny. Podczas spaceru poznamy historię Ludwinowa jako wsi, a potem dzielnicy Krakowa. Usłyszymy opowieści o Robotniczym Klubie Sportowym "Garbarnia", zakładach garbarskich i innych zakładach przemysłowych tworzących specyficzny klimat Ludwinowa. Dowiemy się, jakie znane osoby stąd pochodziły. Będziemy kluczyć wśród pozostałości dawnego Ludwinowa, odwiedzimy również obie ludwinowskie świątynie. Na zakończenie przewodnik zobowiązuje się zaśpiewać "Ludwinowskie tango" poświęcone legendarnej Loli z Ludwinowa.

Oprowadza: Emil Bajorek (Stowarzyszenie PODGORZE.PL, Crux Galiciae, pokrakus.wordpress.com)

Podgórze dla początkujących czyli historia Podgórza „w pigułce”

godz. 10.00 (ok. 2h)

Zbiórka: przed kościołem św. Józefa

Poznamy miejsca związane z dziejami Wolnego Królewskiego Miasta na prawym brzegu Wisły, odnajdziemy miejsce gdzie odpoczywa Herkules i gdzie ukryta jest najstarsza w mieście "łodówka". Wyruszymy śladami zasłużonych Podgórczan, zajrzemy do pracowni alchemicznej i malowniczego Miasta – Ogrodu u stóp którego, wznosi się kościół nazywany „szopką krakowską”; odkryjemy zagadkę podgórskiego kurhanu, rozszyfrujemy nazwę "Na Zbóju", a także poznamy niedostępny fort strzegący szlaków handlowych i podgóorską nekropolię, a jak wystarczy nam sił... zdobędziemy szczyt Kopca Kraka!

Oprowadza: Elżbieta Lang (Stowarzyszenie PODGORZE.PL)

Archeologia mentalna - KL Plaszow

godz. 11.00 (ok. 2h)

Zbiórka: Pomnik Ofiar Faszyzmu (od strony ul. Kamińskiego)

Obóz Plaszow jest obecnie terenem zielonym. Jego krajobraz skrywa jednak tragiczną historię nazistowskiego obozu pracy przymusowej i koncentracyjnego, który istniał w latach 1942-1945. Jest to również miejsce spoczynku około 5 tysięcy osób w nim zamordowanych. O historii przypominają: Szary Dom,

liczne upamiętnienia w formie pomników i tablic, ruiny, relikty architektoniczne i niwelacje terenu, które na co dzień mijamy. Zapraszamy na spacer archeologiczny, podczas którego poznamy historię obozu, badania archeologiczne realizowanych przez Muzeum Krakowa od 2016 r. Oprócz tego proponujemy udział w eksperymencie polegającym na archeologii mentalnej. Każdy z nas będzie mógł odkrywać poszczególne warstwy: upamiętnień, historii obozu oraz tego, co znajdowało się w tym miejscu przed 1942 r.
Oprowadza: Kamil Karski (Pracownia KL Plaszow/Muzeum Krakowa)

Gra miejska: Wątki, sploty, linki...

godz. 11.00 (ok. 2h)

Start: Rynek Podgórski

Kolejna wielokulturowa gra miejska dla dużych i małych. Dla mocno albo słabo związanych z Podgórzem. Dla odważnych i kreatywnych. Tropicieli, buszujących w sieci, dziergających sweterki... Będzie intelektualnie i manualnie. Wielokulturowo i integracyjnie! Uwaga! Każda drużyna musi być wielojęzyczna! Gramy po nitce do kłębka.

Organizator: Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja

Wielokulturowy happening: Wątki, sploty, linki...

godz. 13.00

Start: Pomnik Juliusza Leo (przy kładce O. Bernatka)

Będzie kolorowo, wielowątkowo i wielokulturowo. Można zostać na dłużej, albo przysiąść się na chwileczkę. Można porozmawiać albo pomilczeć.

Zapraszają: Juliusz Leo oraz Ambasadorzy Wielokulturowości A.D. 2018

„Kurdwanów, z sylwetką profesora Józefa Szujskiego w tle. Historia, nauka, dziedzictwo”

godz. 12.00 (ok. 2h)

Zbiórka: ul Cechowa 57 (przed budynkiem Zespołu Szkół Odzieżowych nr 1)

Najstarsza wzmianka o wsi Curduanov pochodzi z 1252 r. Interesujące położenie geograficzne, ciekawa geologia, bogactwo znalezisk archeologicznych, związki własności z wielkimi klasztorami, Katedrą Krakowską, postaciami historycznymi. Dawne zespoły mieszkalno – gospodarcze, skutki działalności przemysłowej, w końcu gruntowna zmiana krajobrazu, w wyniku powstania wielkiego osiedla mieszkaniowego... to powody, dla których zapraszamy Państwa na spacer, po ziemi pełnej historii i uroku.

Oprowadza: mgr Ewa Gaj (autorka książki "Na granicy miasta i łąki.

Dziedzictwo kulturowe Dzielnicy XI Krakowa Podgórze Duchackie")

Zakrzówek

godz. 12.00 (ok. 2h)

Zbiórka: kapliczka - tzw. "Słup Dębnicki" koło ronda Grunwaldzkiego, przy ul. Barskiej, obok Centrum Kongresowego ICE, nieopodal pętli "osiedle Podwawelskie"

Dziś nazwa "Zakrzówek" kojarzy się krakowianom głównie z popularnym zalewem. Kiedyś jednak Zakrzówek był niemałą wsią, po której nadal zachowały się pewne pozostałości - niestety znikające z roku na rok. Posiadał ulicowy układ zabudowy, miał swoje dwory (aż trzy).

Podczas wycieczki zobaczymy pozostałości zabudowy dawnego Zakrzówka, w tym bramę Zakrzowską, dotrzemy do alei Elvise Presleya, zobaczymy Okno Zbójnickie i owianą legendami grotę Twardowskiego oraz dotrzemy pod kopiec Jana Pawła II.

Oprowadza: Emil Bajorek (Stowarzyszenie PODGORZE.PL, Crux Galiciae, pokrakus.wordpress.com)

Szlachetne sąsiedztwo Muzeum Podgórza

godz. 12.00 (ok. 1,5h)

Zbiórka: podwórko Muzeum Podgórza

Podczas spaceru odwiedzimy miejsca szczególne sąsiadujące z Muzeum Podgórza. Miejsca które sprawiają, że zabudowania pod św. Benedyktem zyskując szlachetne sąsiedztwo stają się istotnym punktem tej części Podgórza. dr inż. arch. Robert Gaweł (Muzeum Podgórza/Muzeum Krakowa)

Opowieść o polskim Noblu Erazmie Jerzmanowskim, jego pałacu i parku

godz. 13.00 (ok. 1,5h)

Zbiórka: przed Kościołem Rektoralnym p.w. św. Mikołaja z Tolentino, ul. Górników 27

Będzie o historii majątku, Rządcówki i pałacu. Zobaczymy także dawną wieżę wodną i budynki folwarczne przy al. Dygasińskiego. Poznamy niezwykle dzieje Erazma Jerzmanowskiego i zobaczymy jego pomnik.

Oprowadza: Tomasz Ścieżor

Wojenne dzieje „Libana”. Kamieniołom „Liban” i Służba Budowlana w Generalnym Gubernatorstwie

godz. 14.00 (ok. 1h)

Zbiórka: ul. Za Torem 22, przed wejściem

Skąd się wzięła nazwa "Liban"? Dlaczego ten kamieniołom jako jedyny spośród krakowskich wapienników zyskał złą sławę? Leżący w cieniu obozu płaszowskiego teren byłego obozu karnego Służby Budowlanej był świadkiem wielu tragedii okupacyjnych. W trakcie spaceru zwiedzający dowiedzą się o zarówno o przedwojennych dziejach kamieniołomu i wojennym okresie jego

funkcjonowania. Poznamy rolę ale i znaczenie gospodarcze „Libana” w systemie okupacyjnego terroru. Zatrzymując się przed pomnikiem - mogiłą grupy junaków, zamordowanych przez Niemców w 1944 roku przywołamy tamte wydarzenia... Być może to już ostatnia szansa, żeby zobaczyć te miejsce, zanim ruszą prace nad utworzeniem tutaj parku,
Oprowadza: Piotr Makuła (Muzeum Armii Krajowej im Gen. Emila Fieldorfa „Nila”)

Podgórskie filmowe iluzje, od czasów „Małej Ameryki” po współczesność **WYMAGANE WEJŚCIÓWKI**

godz.15.00 (ok. 2h)

Zbiórka: APTEKA Janicki Gallery, ul. Józefińska 43

Zainteresowana filmami, które w Podgórzu wypożyczam, oglądam, kręcę i zamierzam nakręcić, zaczęłam zadawać pytania o miejsca pierwszych filmowych iluzji. Gdzie podgórzanie po raz pierwszy zostali uwiecznieni na fotografii? Gdzie widzieli pierwsze pokazy „żywych fotografii”? Jaka jest historia podgórskich kin? Gdzie wypożyczali kasety VHS? I co oferuje współczesne Podgórze dzisiejszym wielbicielom szeroko pojętej sztuki wizualnej?

Zapraszam na spacer śladami fotograficzno-filmowych obrazów od pierwszego atelier, przez dzieje „kino-teatru dźwiękowego”, kina plenerowego, przeszłość i przyszłość kina Wrzos, czyli nowej siedziby teatru KTO, losy wypożyczalni Video-Film, aż po historię najmłodszego podgórskiego kina Kika. Tam zakończymy spacer, pokazem etiudy „Bilet do kina”...o miłości do kina – oczywiście – w Podgórzu.

Zaprasza: Agnieszka Wanicka (Stowarzyszenie PODGORZE.PL)

Wokół elektrotechniki Podgórza

godz. 15.00 (ok. 1,5h)

Zbiórka: Przed dawną Elektrownią Podgórską – ul. Nadwiślańska 2-4

Wielkie odkrycia XIX wieku w zakresie elektryczności skutkowały niebywałym rozwojem tej dziedziny w XX w. Elektryczne oświetlenie, tramwaj i kolej, telegraf, telefon, radio i telewizja - te wynalazki odmieniły świat. O wszystkim tym pokrótce na trasie naszego spaceru. Oczywiście nie może też zabraknąć podgórskiego przemysłu elektrotechnicznego - w tym niegdyś największej fabryki - Telpodu.

Oprowadza: Sławomir Węgrzyn (upadektechnikirakowa.blogspot.com)

Tajemnice i zagadki dawnego Płaszowa

godz. 16.00 (ok. 1,5h)

Zbiórka: pętla tramwajowa Mały Płaszów

Przejdziemy najstarszą częścią Płaszowa. Zapoznamy się z bogatą historią tego miejsca oraz zobaczymy zachowane elementy architektury podmiejskiej z XIX

w. i pocz. XX w. Poznamy też cenne walory przyrodnicze dzielnicy oraz miejsce, gdzie znajduje się geograficzny środek Krakowa.
Oprowadzają: Maciej Mieziań (Muzeum Krakowa) wraz z drużyną

„Pierwsza w Podgórzu” czyli stacja Kraków Płaszów dawniej i dziś

godz. 16.00 (ok. 1,5h)

Zbiórka: ul. Dworcowa przy krańcówce tramwajowej

Kolej żelazna zawitała do Podgórza ponad 160 lat temu, lecz na pierwszą, własną stację miastu przyszło czekać aż do 1884 r. Jej budowa była efektem starań władz Podgórza oraz planowej działalności inwestycyjnej Austro-Węgier. Zarówno w czasach galicyjskich, międzywojennej Polsce jak i później była ona jednym najważniejszych węzłów kolejowych regionu. Na początku nosiła ona nazwę Podgórze, a jej zadaniem była obsługa pociągów na Galicyjskiej Kolei Transwersalnej. Podczas spaceru zapoznamy się ze znanymi i nieznanymi wydarzeniami z dziejów stacji Kraków Płaszów.

Oprowadza: kustosz Dominik Lulewicz (Muzeum Krakowa)

Podgórskie popołudnie wspomnień

godz. 16.30 (ok. 1,5h)

Zbiórka uczestników na Rynku Podgórskim, naprzeciw wejścia do Kościoła św. Józefa, w miejscu niedawnej sadzawki

Podgórskie popołudnie wspomnień to spacer ulicami Podgórza, podczas którego wspólnie wspominamy, jak wyglądała nasza dzielnica w latach 60-tych, 70-tych, 80-tych. W tym roku spacerować będziemy ulicami Limanowskiego, Józefińską i Rękawka. Wspominać będziemy piekarnie p. Liszki i p. Sieprawskiej, sklep wędkarski p. Żurka, czy też bardzo lubianą w latach 80-tych kawiarnię „Chochół” przy ulicy Węgierskiej. Przypomnimy sobie dawną zabudowę ulicy Józefińskiej i tramwaje skręcające ostrym łukiem w ulicę Lwowską.

Na spacer zapraszamy wszystkich, którzy chcieliby wspólnie powspominać. Każdy uczestnik będzie miał okazję opowiedzieć o Podgórzu takim, jakim je pamięta. Zapraszamy również ludzi młodych, którzy chcieliby dowiedzieć się o Podgórzu i posłuchać, jak było tutaj w 2 połowie ubiegłego wieku.

Do wspominania zaprasza: Andrzej Zdybalski (Stowarzyszenie PODGORZE.PL)

WEJŚCIÓWKI DO ODBIORU:

Muzeum Podgórza, oddział Muzeum Krakowa, ul. Limanowskiego 51 w dniach: 21.09 – 28.09 w godz. 10.00-17.00 (w poniedziałek nieczynne).

Wszelkie informacje tel.: 12 396 39 49.

ORGANIZATOR:

Stowarzyszenie PODGORZE.PL

PARTNERZY

Rada Dzielnicy XIII, Centrum Kultury Podgórze

WSPÓŁPRACA:

Muzeum Krakowa

Muzeum Armii Krajowej im Gen. Emila Fieldorfa „Nila”

Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie

Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja

Szpital Specjalistyczny im. dr J.Babińskiego w Kobierzynie

Polregio Przewozy Regionalne

Klub Sportowy Korona Kraków

PATRONAT MEDIALNY:

RADIO KRAKÓW, WIADOMOŚCI